

Prenatale screening

Prenatale screening

Wat is Prenatale Screening?

Als je zwanger bent kun je laten onderzoeken of het kind in je buik een aandoening of een lichamelijke afwijking heeft. Dit wordt prenatale screening genoemd.

Er zijn 2 soorten screeningen:

1. Screening op Downsyndroom (trisomie 21), Edwardssyndroom (trisomie 18) en Patauysyndroom (trisomie 13): de NIPT. NIPT is een afkorting van Niet Invasieve Prenatale Test.
2. Screening op lichamelijke afwijkingen: de 13 weken echo (ETSEO) en de 20 weken echo (TTSEO). SEO is een afkorting van structureel echoscopisch onderzoek

Je beslist zelf of je deze onderzoeken wilt laten doen.

Counseling?

Voordat je onderzoeken laat doen in het kader van prenatale screening, heb je een uitgebreid voorlichtingsgesprek, dit gesprek vindt plaats bij echocentrum Focus of via de verloskundigepraktijk. Men noemt dit gesprek ook wel 'counseling'.

Counseling heeft als doel jou en je partner informatie te geven over wat prenatale screening betekent zodat je een weloverwogen keuze kunt maken over het wel of niet laten uitvoeren van deze onderzoeken. Je krijgt hierbij uitleg over de screeningstesten en over de aandoeningen/afwijkingen waarnaar wordt gekeken.

De counseling is een belangrijk onderdeel van de prenatale screening, welke valt onder de Wet op Bevolkingsonderzoek. Uitgebreide informatie over prenatale screening is te vinden op [pns.nl](https://www.pns.nl) (<https://www.pns.nl>)

Volgens de Wet op Bevolkingsonderzoek komt iedere zwangere vrouw in aanmerking voor counseling. Als je onder controle bent bij de gynaecoloog in het Amphia ziekenhuis dan zal deze je na het eerste gesprek op de polikliniek verwijzen voor een counselingsgesprek bij echocentrum Focus. In dit centrum wordt dit gesprek uitgevoerd door een hiervoor gediplomeerd counselor, die tevens echoscopist is.

Wanneer vindt het onderzoek plaats?

Het counselingsgesprek vindt plaats tussen 9 en 11 weken; bij voorkeur bij 10 weken zwangerschap.

Waar moet je rekening mee houden?

- Tijdens een counselingsgesprek krijgt je informatie over de onderzoeken die onder prenatale screening vallen. Er worden tevens een aantal vragen gesteld die relevant zijn in het kader van de aanvraag van deze onderzoeken. Dit zijn vragen over je zwangerschap en je gezondheid, die van je partner, eventuele kinderen en van andere familieleden.
- De counseling wordt vaak gecombineerd met een termijnecho. Indien er reeds een termijnecho is verricht, zal alleen counseling plaatsvinden.
- De duur van een counselingsgesprek is ongeveer 30 minuten.

Zijn er kosten verbonden aan het counselingsgesprek?

Het wordt vergoed vanuit het basispakket en heeft geen gevolgen voor het eigen risico.

Landelijke voorlichtingsfolder

Zorgverleners in Nederland hebben afgesproken iedere zwangere vrouw die informatie wil over de NIPT, de 13 wekenecho of de 20 weken echo, voor te lichten met dezelfde folder.

Link naar rivm [Folder De 13 wekenecho en de 20 wekenecho | Prenatale en neonatale screeningen \(pns.nl\)](https://www.pns.nl/documenten/folder-de_13_wekenecho_en_de_20_wekenecho)(https://www.pns.nl/documenten/folder-de_13_wekenecho_en_de_20_wekenecho) en [Folder de NIPT | Prenatale en neonatale screeningen \(pns.nl\)](https://www.pns.nl/documenten/folder_de_nipt)(https://www.pns.nl/documenten/folder_de_nipt)

[Homepage - Echocentrumfocus\(https://echocentrumfocus.nl/\)](https://echocentrumfocus.nl/)

13 wekenecho

Vanaf 1 september 2021 wordt de 13 wekenecho aan alle zwangere vrouwen aangeboden in het kader van de landelijke wetenschappelijke IMITAS studie.

Het onderzoek wordt ook wel een structureel echoscopisch onderzoek genoemd. Met de 13 wekenecho wordt vroeg in de zwangerschap gekeken of het kind in je buik bepaalde lichamelijke afwijkingen heeft. Bij de 13 wekenecho kunnen niet alle afwijkingen gezien worden. Er is geen garantie op een gezond kind.

Let op: bij deze echo vindt **géén geslachtsbepaling** plaats.

Wanneer vindt het onderzoek plaats?

De 13 wekenecho wordt verricht tussen 12+3 weken en 14+3 weken.

Waar moet je rekening mee houden?

- De duur van de afspraak is ca. 35 minuten.
- De 13 wekenecho is een medisch onderzoek en géén pretecho.
- Je bepaalt zelf of je de 13 wekenecho wilt laten uitvoeren.
- In principe wordt gestart met een uitwendige echo. Houdt echter altijd rekening met de mogelijkheid dat je toestemming wordt gevraagd om over te gaan tot een inwendige echo om

betere beeldvorming te bereiken.

- Je kunt het gehele onderzoek meekijken op een scherm.
- De echoscopist bespreekt alle bevindingen met je.
- Neem niet meer dan één persoon en geen kinderen mee naar je afspraak. Het betreft namelijk een medisch onderzoek.

Onverwachte bevindingen?

Als er bijzonderheden worden gezien of er een vermoeden is op een afwijking, word je hierover direct geïnformeerd. Ook zal de echoscopiste je uitleggen wat de vervolgstap is. Soms krijg je een vervolgspraak bij de afdeling prenatale diagnostiek. Tevens wordt de verloskundige/gynaecoloog op de hoogte gebracht.

Zijn er kosten verbonden aan het onderzoek?

Het wordt vergoed vanuit het basispakket en heeft geen gevolgen voor het eigen risico.

20 wekenecho

Met de 20 wekenecho wordt gekeken of uw kind lichamelijke afwijkingen heeft, goed groeit, of er voldoende vruchtwater is en waar de moederkoek ligt. Afwijkingen die gevonden kunnen worden, zijn onder andere: open rug, open schedel, breuk of gat in de buikwand, breuk of gat in het middenrif, klompvoet, lipspleet, nierenafwijkingen, afwijkingen aan de ledematen, afwijkende ontwikkeling van de botten en hartafwijkingen.

Bij de 20 wekenecho kunnen niet alle afwijkingen gezien worden. Er is geen garantie op een gezond kind.

Wanneer vindt het onderzoek plaats?

De 20 wekenecho vindt plaats tussen 18 en 21 weken. Deze termijn is de beste periode om de organen van het kind echoscopisch te beoordelen. Daarbij is het belangrijk dat de 20 wekenecho screening compleet is afgerond vóór 21 weken zwangerschap. Het kan voorkomen dat de 20 wekenecho niet meteen compleet kan worden uitgevoerd en je hiervoor nog terug dient te komen of dat je verwezen wordt naar de afdeling prenatale diagnostiek voor verder onderzoek.

Waar moet je rekening mee houden?

- De duur van het onderzoek is ca. 45 minuten.
- De 20 wekenecho is een medisch onderzoek en géén pretecho.
- Je bepaalt zelf of je de 20 wekenecho wilt laten uitvoeren.
- In principe wordt gestart met een uitwendige echo. Houd echter altijd rekening met de mogelijkheid dat je toestemming wordt gevraagd om over te gaan tot een inwendige echo om betere beeldvorming te bereiken.

- Je kunt het gehele onderzoek meekijken op een scherm.
- De echoscopist bespreekt alle bevindingen met je.
- Neem niet meer dan één persoon en geen kinderen mee naar je afspraak. Het betreft namelijk een medisch onderzoek.

Onverwachte bevindingen?

Als er bijzonderheden worden gezien of er een vermoeden is op een afwijking, word je hierover direct geïnformeerd en zal je zo nodig worden doorverwezen naar de afdeling prenatale diagnostiek of de gynaecoloog. Tevens wordt de verloskundige/gynaecoloog op de hoogte gebracht.

Als je verwezen wordt voor prenatale diagnostiek krijg je een uitgebreid echoscopisch onderzoek (GUO-2) waarbij je kind nader wordt onderzocht. Soms krijg je ook een vlokentest of vruchtwaterpunctie aangeboden. Met deze testen kunnen chromosoomafwijkingen en erfelijke aandoeningen bij de baby worden opgespoord (zie patientenfolder prenatale diagnostiek).

Zijn er kosten verbonden aan het onderzoek?

Het wordt vergoed vanuit het basispakket en heeft geen gevolgen voor het eigen risico.

Meer lezen over gynaecologie in Amphia?

[Ga naar afdeling Gynaecologie \(https://www.amphia.nl/afdelingen/gynaecologie\)](https://www.amphia.nl/afdelingen/gynaecologie)